
ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

НОЕМВРИ 2015

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч
Период на провеждане	10 – 18 ноември 2015г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1100 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

Управляващата коалиция и най-вече ГЕРБ излизат с повишено доверие след местните избори, но същевременно ключови министри и политики губят подкрепа, показва регулярното национално представително проучване на агенция Алфа Рисърч:

- ❑ Сред националните партийни и политически лидери с най-висока подкрепа се ползва премиерът Бойко Борисов. Доверието в него нараства петнадесети пореден месец, като достига 38.3% и за първи път от три години позитивните оценки вземат връх над негативните. По-скромна е подкрепата за кабинета – 24% доверие срещу 42% недоверие.
- ❑ Разликата в доверието към премиера и правителството се дължи основно на факта, че Борисов се оценява за действията си в качеството му на политически лидер. Като такъв, той няма конкуренция, поне не в настоящия момент. Кабинетът обаче се оценява през призмата на водените политики, а спрямо повечето от тях мнозинството граждани са силно критични.
- ❑ Традиционно финансирана и традиционно одобрявана сфера и в двете правителства на Борисов остава инфраструктурата (73%), а най-харесван министър – Лиляна Павлова (36.5%). Томислав Дончев, министърът на еврофондовете, чието усвояване беше в основата на спечелването на местните избори, също запазва стабилен позитивен рейтинг.
- ❑ Здравеопазването (16%), социалната политика (13%) и земеделието (12%), макар и с много по-ниски оценки от инфраструктурата, са следващите, в които гражданите виждат известни позитивни промени. Интересното тук е, че министрите Ивайло Калфин и Петър Москов се нареждат съответно на второ и трето място сред успешните членове на кабинета. Те са единствените с невралгични ресори, запазващи достатъчно висока подкрепа (по 20%), независимо от разгорещените дебати по реформите в техните сфери.

- ❑ Въвеждането на данък „обществено здраве“ – една от най-оспорваните инициативи на здравния министър Петър Москов – получава подкрепата на 53% от пълнолетните жители на страната. Най-силният ефект от дебата „за“ и „против“ данъка е събуждането на интереса на българите към състава на консумираните от тях продукти. Като резултат, здравните аргументи, сред които най-вече притесненията за храненето на децата, са надделели над икономическите мотиви срещу данъка.
- ❑ Почти всички останали ресори и правителствени политики се характеризират с високо равнище на неодобрение. Различни по характера си причини – начина на обсъждане на дадени законопроекти, проблеми в съответните сфери, или липса на координация, са довели до по-рязък спад в рейтинга на трима министри – образователния Тодор Танев, вътрешния Румяна Бъчварова и на туризма Николина Ангелкова. Силно негативни са обществените реакции към протестите на полицаите и начина, по който се гарантира сигурността на гражданите.
- ❑ Застаряващото население и оценките за състоянието на отделните сфери оказват решаващо влияние върху вижданията на анкетиранията за приоритетите на финансиране чрез Бюджет 2016 – за социални плащания и пенсии (86%), здравеопазване (81%), образование (73%). Най-ниска е подкрепата за отделянето на повече пари от данъците за администрация (6%), вътрешен ред и сигурност (37%) и за чисто икономически дейности и услуги (38%). Девет от десет анкетирани са срещу повишаването цените на винетките.

- ❑ След атентатите в Париж, мнозинството от българите (52%) са на мнение, че заплахата за България е същата, както и за останалите европейски страни. Около една пета смятат, че сме изложени на по-малък риск, не защото сме по-добре защитени от нашите служби, а защото страната ни не е мишена за терористите. Според 28% обаче, обратното, ние сме изложени на по-голяма опасност, тъй като сме на границите на Европейския съюз.
- ❑ Атентатите повишават опасенията на българите, но мнозинството запазват спокойствие и обичайния си начин на живот. Мерките, които в личен план възнамеряват да предприемат, са най-вече да избягват места с по-голямо присъствие на чужденци и масови публични събирания. Не е изключен и известен отлив от екскурзии и пътувания – 6% заявяват, че са имали планирано пътуване в чужбина, но са се отказали да го осъществят.
- ❑ В електорален план няма значима промяна в подкрепата за основните политически сили – лек ръст при ГЕРБ и РБ, лек спад при ПФ и по-значителен при БСП и Атака. За 80% от анкетираните, на местните избори ГЕРБ е увеличил влиянието си в обществото. Според 29% Реформаторският блок също излиза от изборите с по-добри позиции. Ореола си на „силната партия“ започва да губи ДПС. Едва 8% са на мнение, че неговата тежест се е увеличила – също толкова, колкото смятат, че се е увеличила тежестта на новите малки партии като АБВ и Движение 21. Като основни губещи обаче се оценяват най-вече БСП и Атака. Според 77% влиянието на БСП сред избирателите спада, 80% твърдят същото за Атака. Ако днес имаше избори, националистите на Волен Сидеров биха останали извън парламента.
- ❑ В сравнение с месец юни, ръст от 4 на сто е налице и в личния рейтинг на президента Росен Плевнелиев. Одобрението за него идва основно от социалните групи, най-активно подкрепили референдума за електронното гласуване.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО, МИНИСТРИТЕ И ВОДЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО, МИНИСТРИТЕ И ВОДЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

Електоралната мобилизация около местните избори, липсата на опозиционни лидери и относителната стабилност на България на фона на бежанската криза и атентатите в Европа, водят до сериозен ръст в личния рейтинг на премиера Борисов (до 38%), който достига нивата от 2011-та – последната силна година в предишния му мандат. С изключение на еврокомисаря Кристилина Георгиева, Борисов е единственият български политик с по-високи положителни, отколкото отрицателни оценки.

Доброто представяне на партиите от управляващото мнозинство на местните избори води и до известен ръст в подкрепата за правителството (от 20% на 24%), но тя остава под сумата от електоралните резултати на коалиционните партньори, а същевременно негативните оценки за кабинета се запазват устойчиво високи (42%).

Традиционно с най-висока подкрепа са ползва инфраструктурната политика и респективно, министърът на регионалното развитие Лиляна Павлова, чийто индекс на доверие продължава да нараства. Почти няма критици и към министъра на еврофондовете Томислав Дончев, но спецификата на неговата дейност го поставя в сянка и той получава двойно по-малко позитивни оценки от Лиляна Павлова. Заема второ място по индекс на доверие, но на значителна дистанция от регионалния министър.

В центъра на обществения дебат през последните месеци, заради започнали, макар и силно оспорвани реформи, застанаха пенсионната и здравната сфери. Вече наложилото се обществено разбиране, че промените в тези сектори не търпят отлагане, както и активността на съответните министри, поставя здравеопазването и социалната сфери на второ и трето място сред направленията, в които хората виждат известен положителен напредък. Въпреки разбираемият ръст на критиците или поддръжниците на статуквото (11% при Ивайло Калфин и 17% при Петър Москов), фактът, че и двамата министри удържат политиките си на реформи, им осигурява стабилна подкрепа (по 20 на сто). Подобна подкрепа за министри в невралгичните здравна и социална сфери, Алфа Рисърч не е регистрирала в нито един от предишните кабинети.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО, МИНИСТРИТЕ И ВОДЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

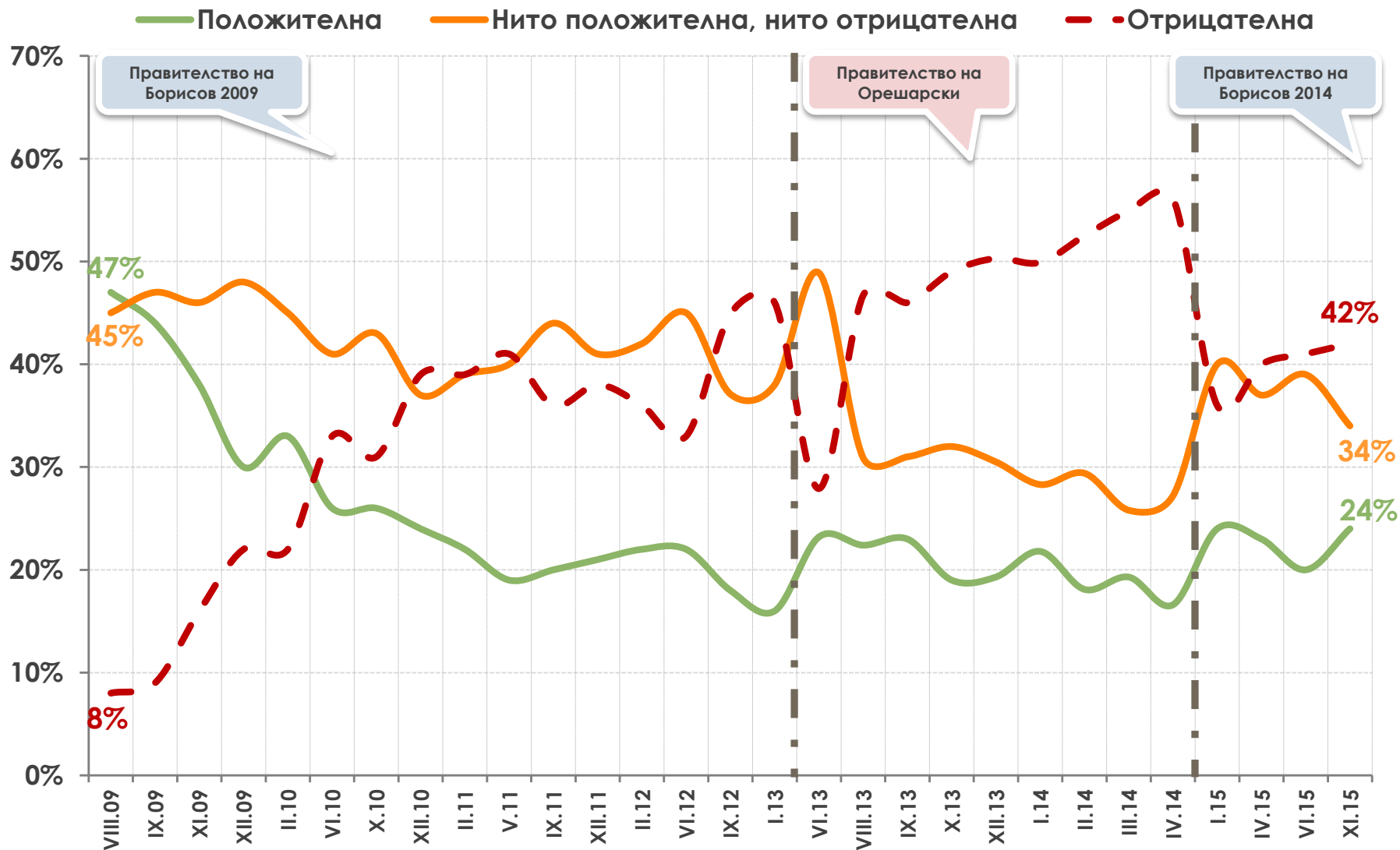
Доста по-различна е ситуацията в сектори, където нито професионалните общности, нито гражданите са доволни от лъкатушещите реформи и ефективността на вложените публични средства. За близките няколко месеца, чиято динамика проучването обхваща, най-силна критика търпят „образованието“ и „вътрешния ред и сигурност“. И при Тодор Танев, и при Румяна Бъчварова успоредно с неудовлетвореността от действията в съответните сфери, нарастват и личните негативните оценки.

На фона на полицейските протести, удържането на вълненията в българската армия и спокойствието, което тя запази, водят до известен ръст в личния рейтинг на военния министър, както и до възстановяване на доверието в армията.

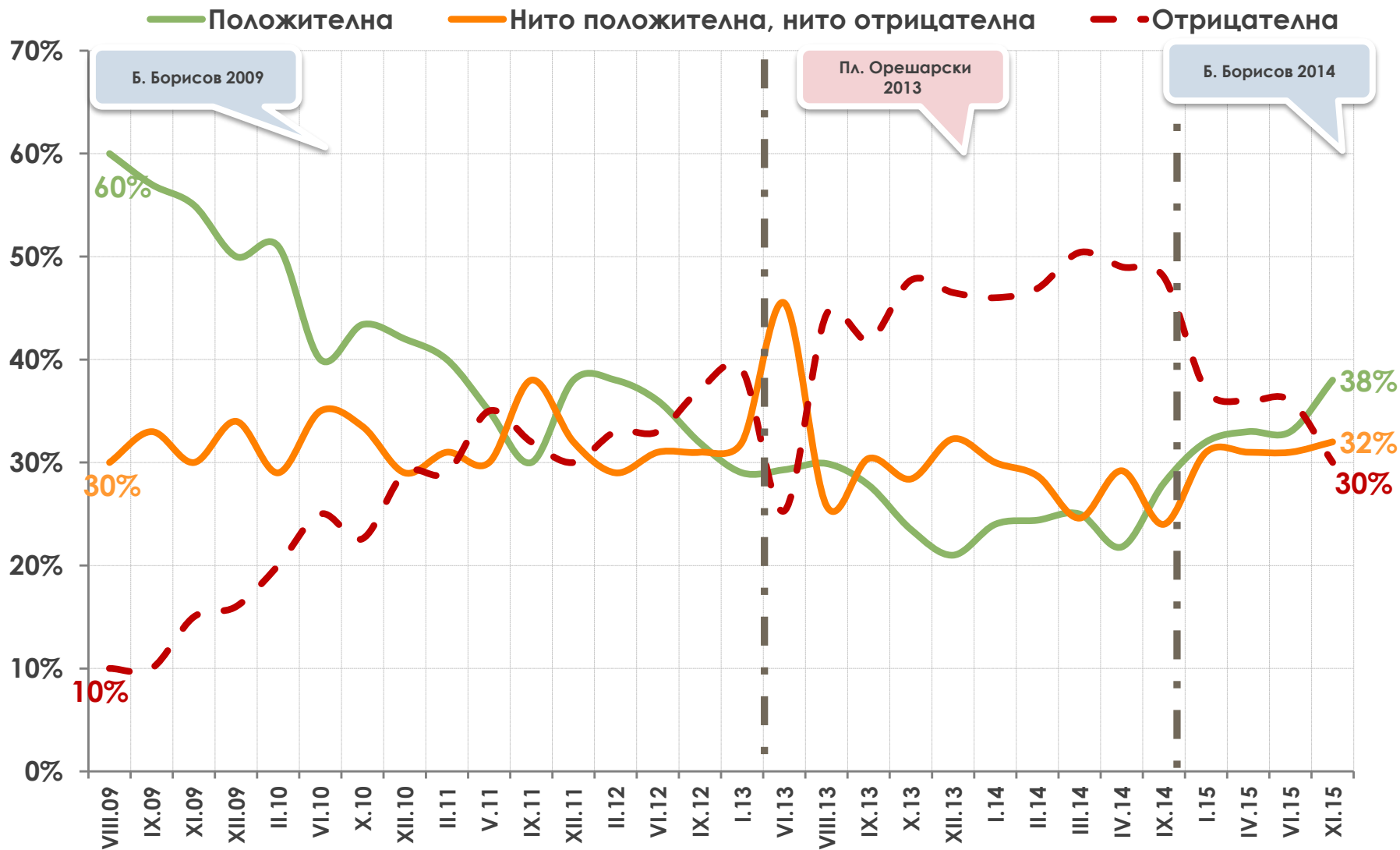
Във време на гласуване на държавния бюджет, финансовият министър, от който като правило почти всички са недоволни, бележи относително лек спад (с 2%), но едва следващите месеци ще покажат, дали той ще съумее да удържи позиции. Евентуален ръст на акцизите на горивата и цените на винетките среща над 90% неодобрение, но ако то бъде компенсирано от ръст или запазване доходите на домакинствата, по всяка вероятност няма да има по-силни обществени последици.

Във вижданията на анкетиранията за разпределянето на средствата от държавния бюджет се отразява както застаряващата демографска структура на българското общество, така и оценката за състоянието на отделните сфери. Най-силен натиск има за приоритетно финансиране на социалните плащания и пенсии (86%), здравеопазването (81%), образованието (73%). Най-малко склонни са хората да се отделят повече пари от данъците им за администрация (6%), вътрешен ред и сигурност (37%) и за чисто икономически дейности и услуги (38%).

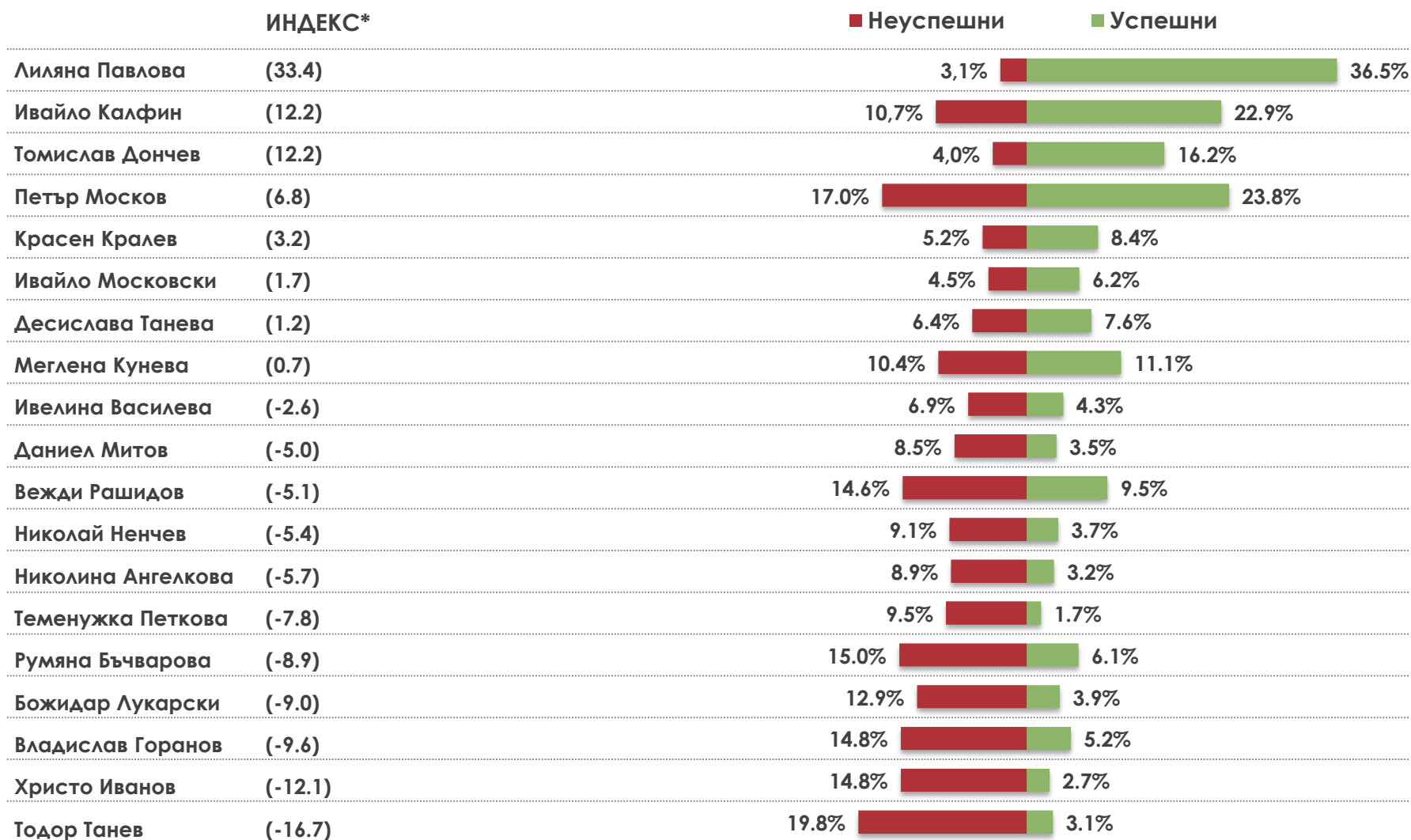
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

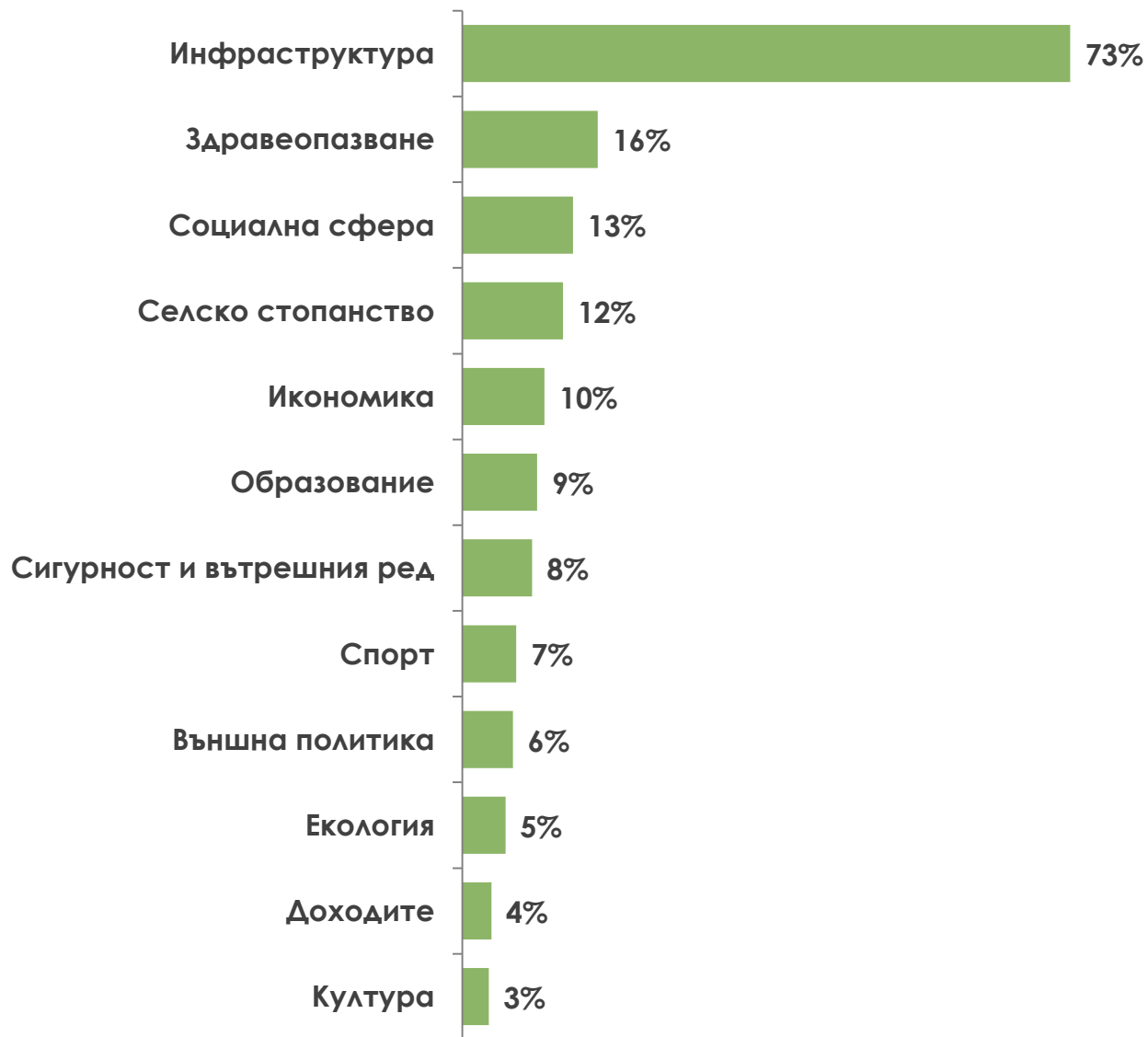

ИНДЕКС ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТРИТЕ

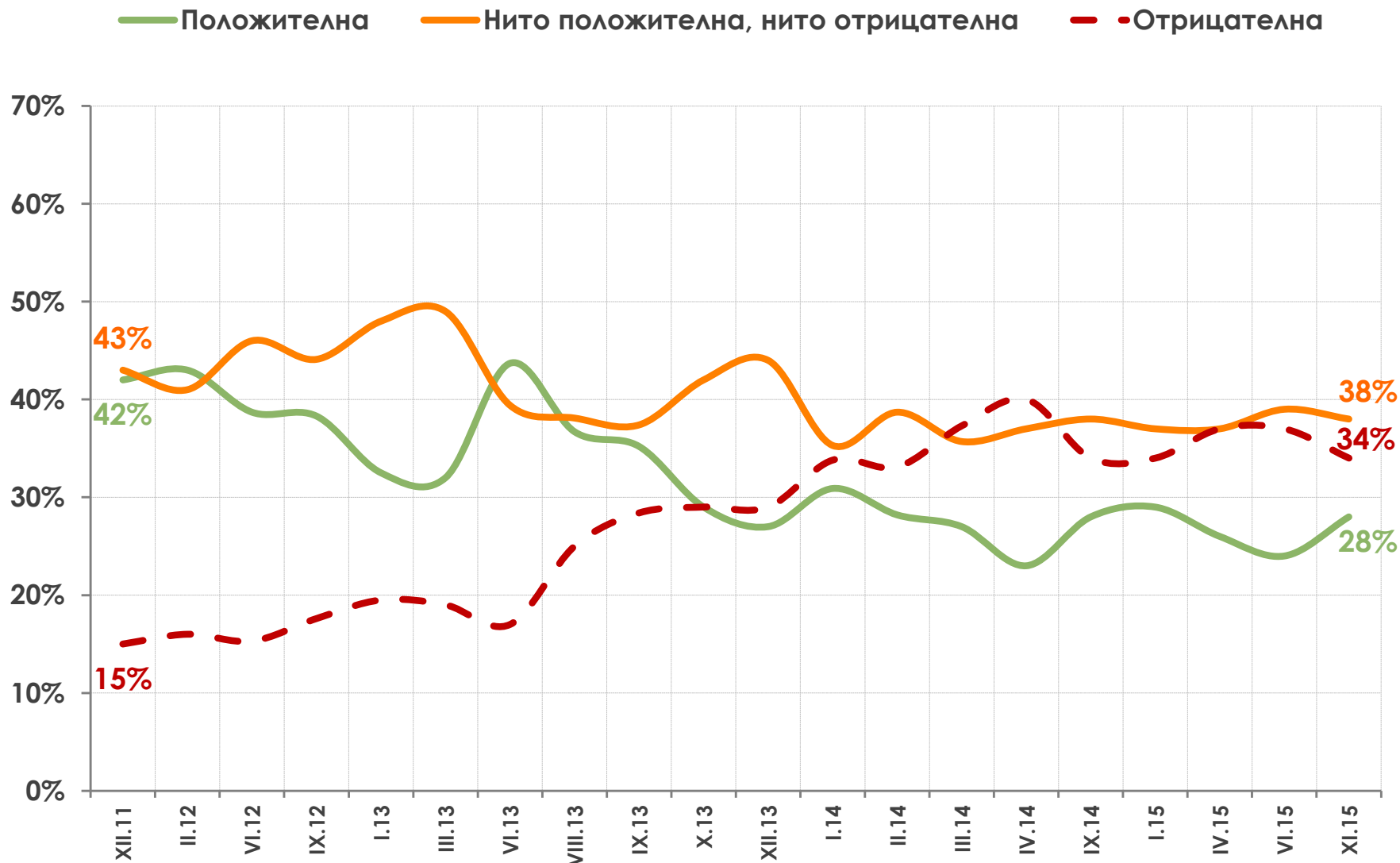

* Индексът за дейността на министрите се получава като разлика между дела на хората, които са ги определили като успешни и неуспешни.

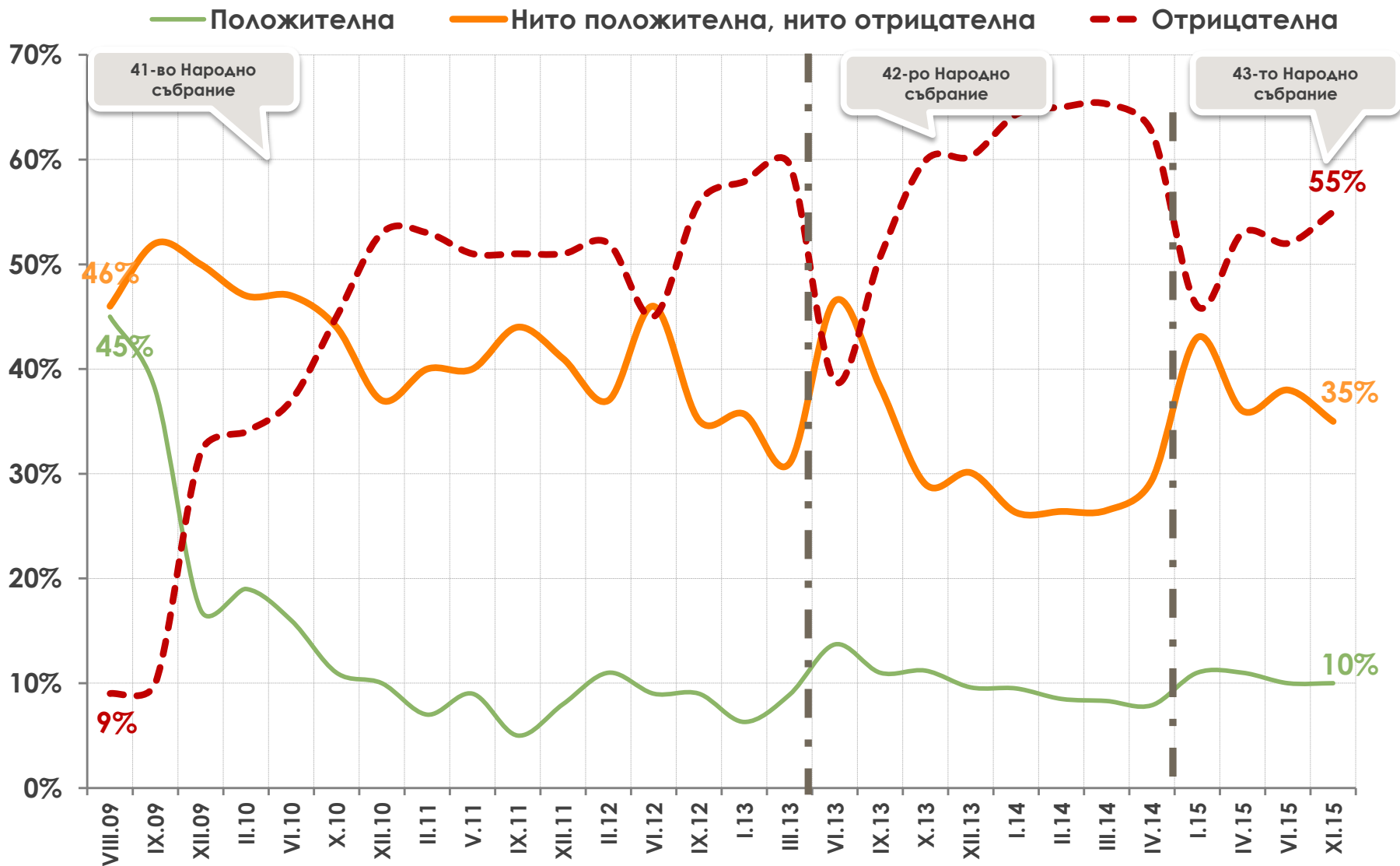
В КОИ СФЕРИ ПРАВИТЕЛСТВОТО ПОЛАГА НАЙ-СЕРИОЗНИ УСИЛИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА РЕФОРМИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА СИТУАЦИЯТА?

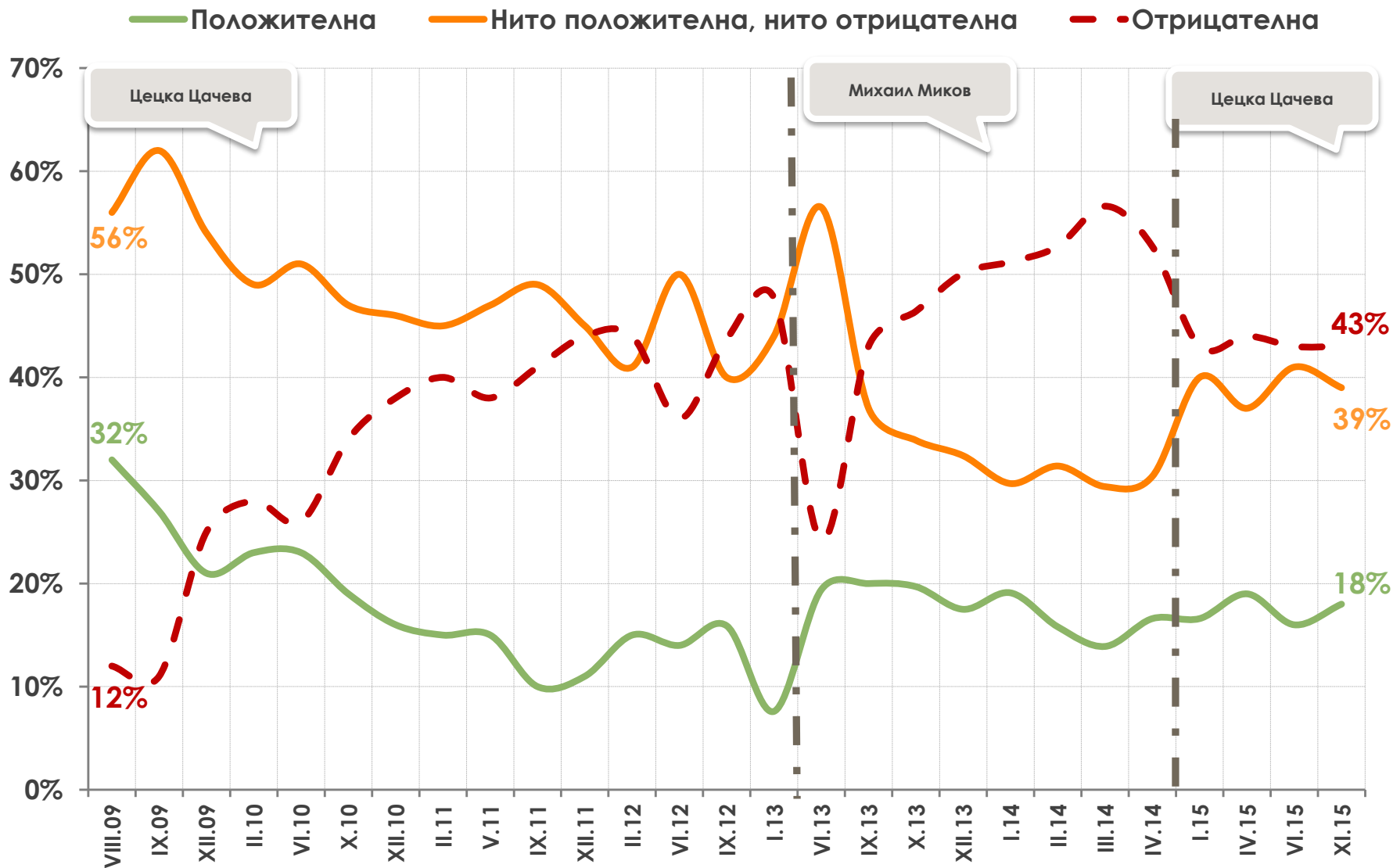
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

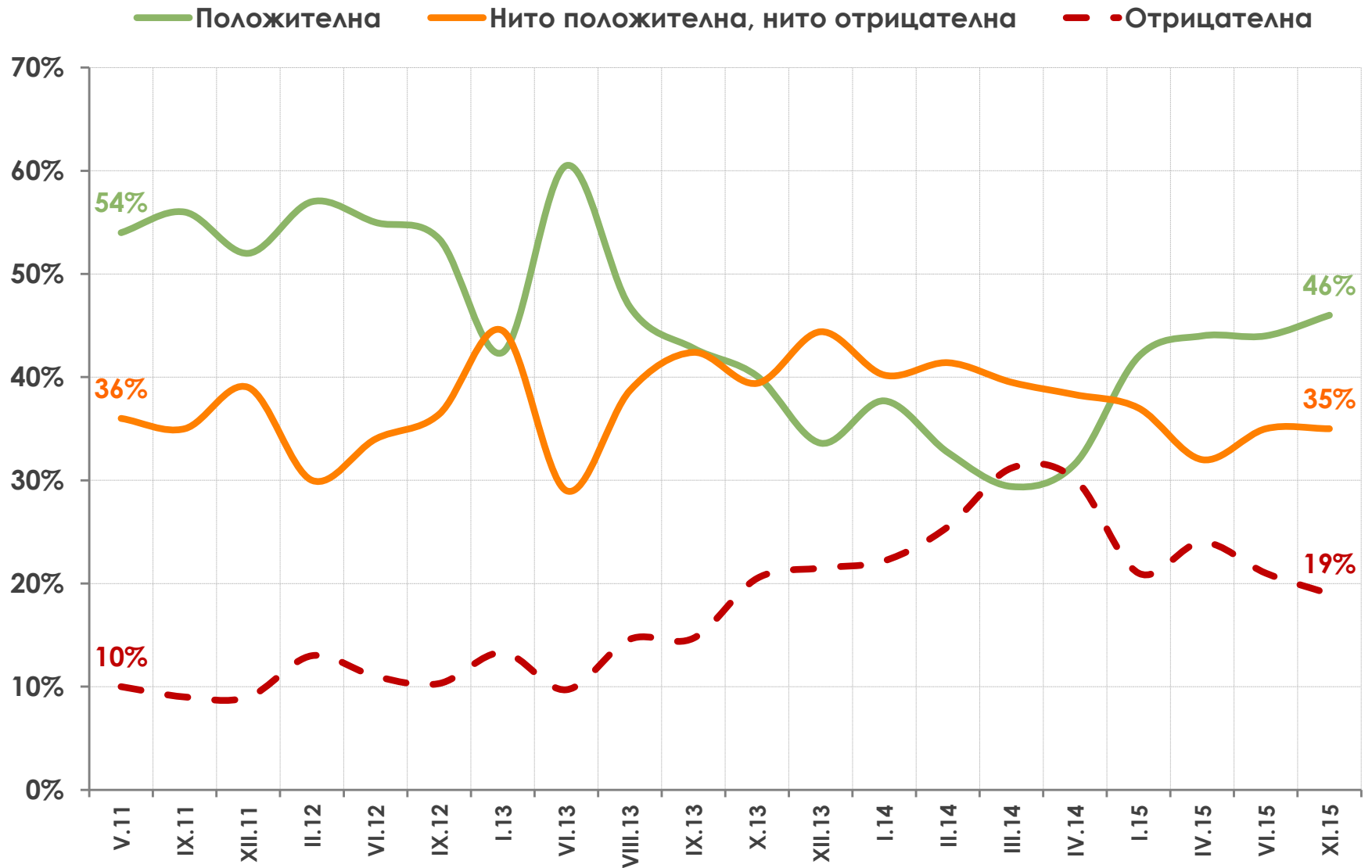
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА

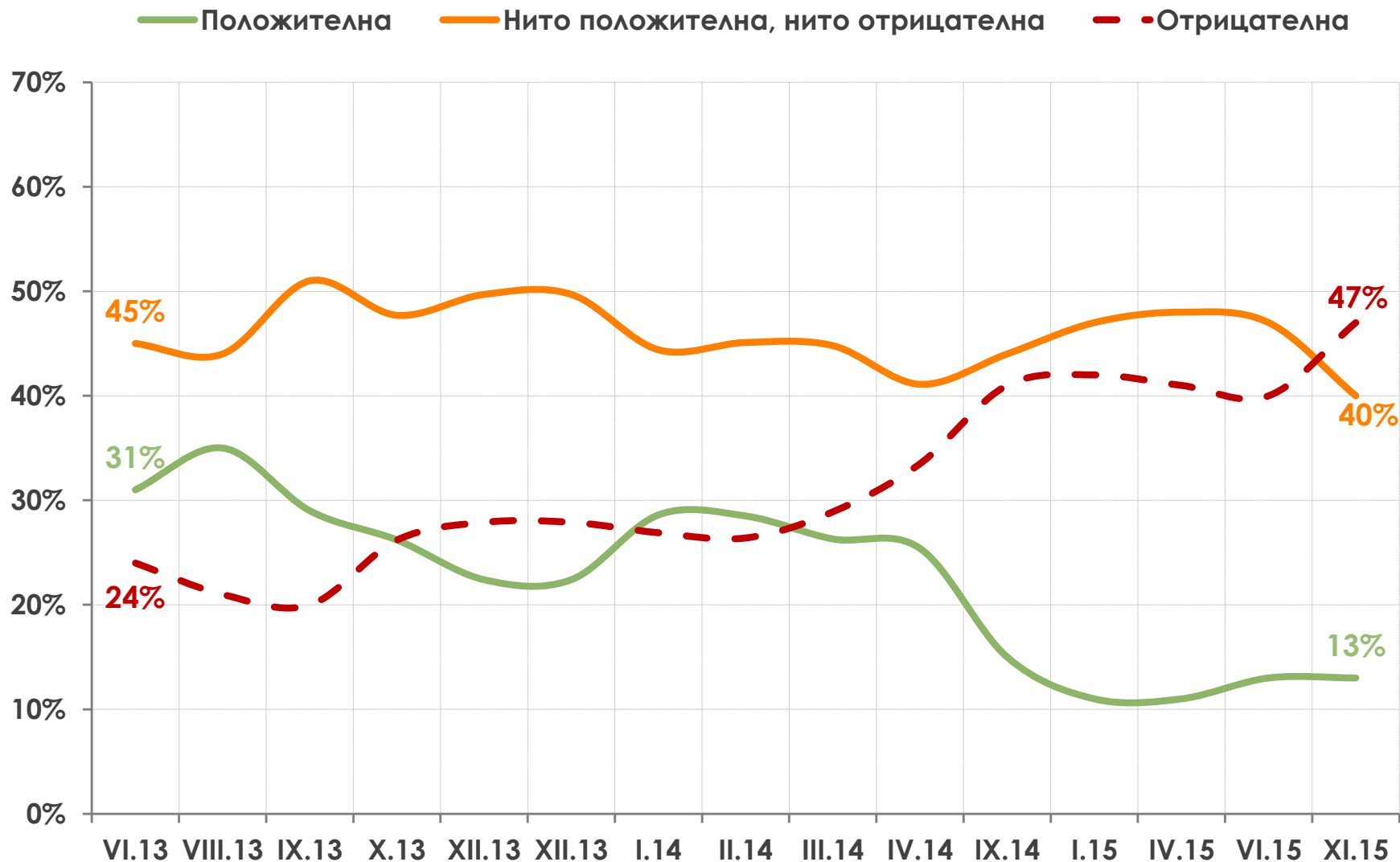
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПАРЛАМЕНТА

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕВРОКОМИСАР – КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА

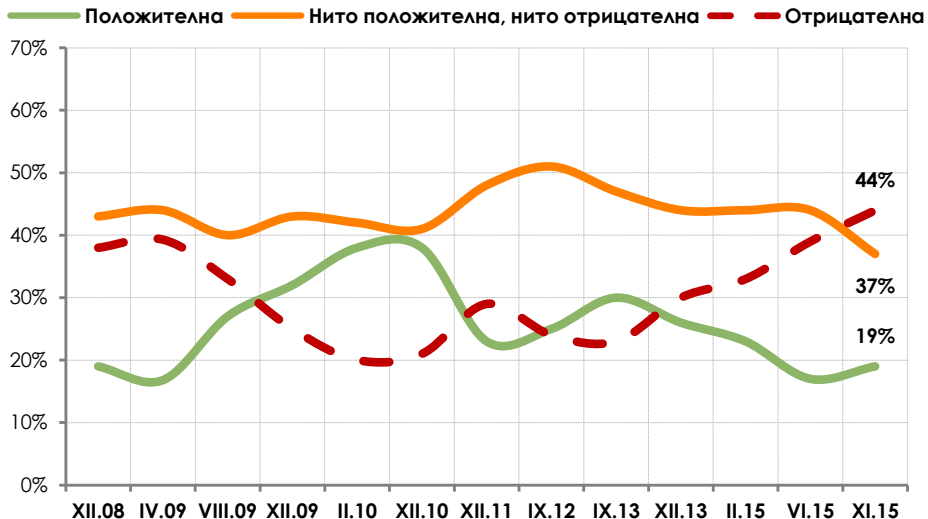

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

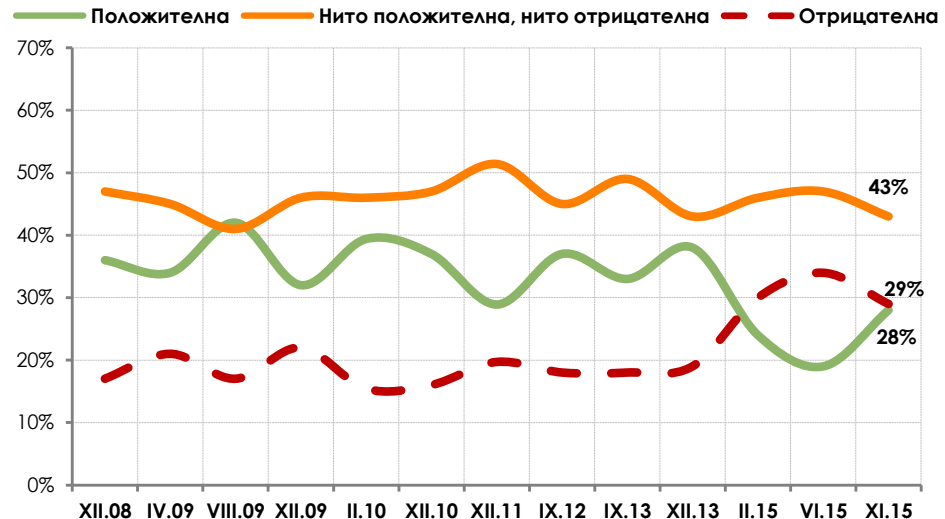

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА МВР, АРМИЯ, ПОЛИЦИЯ

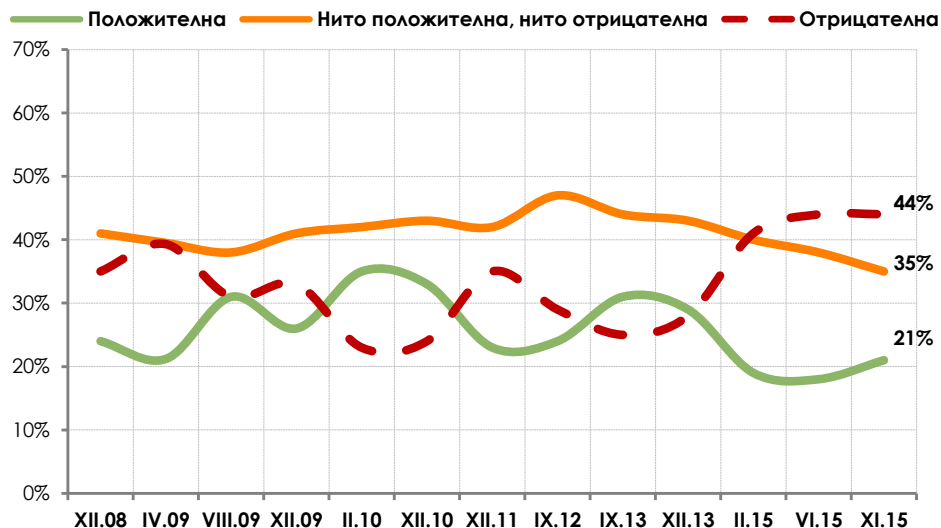
МВР

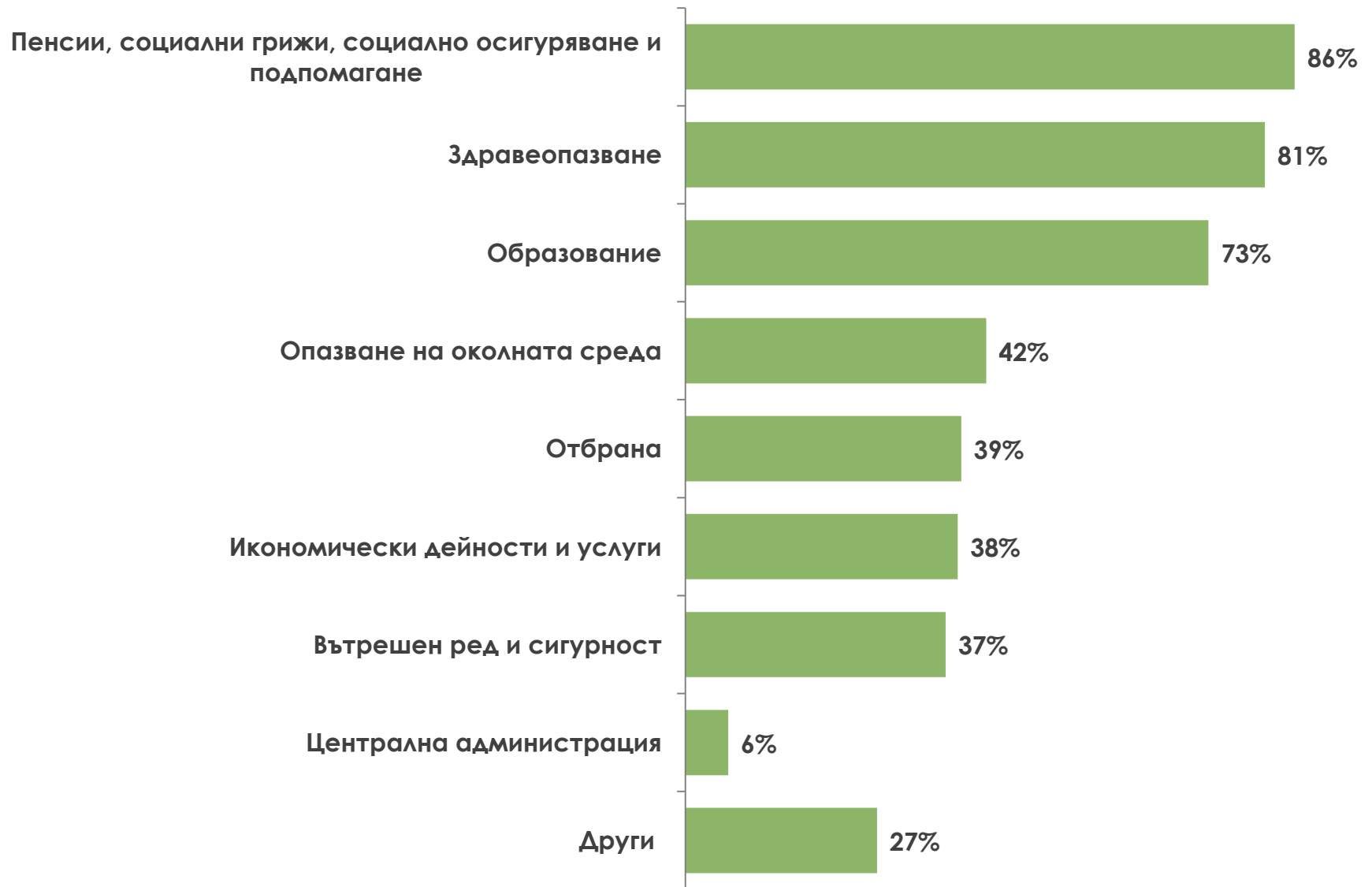
АРМИЯ

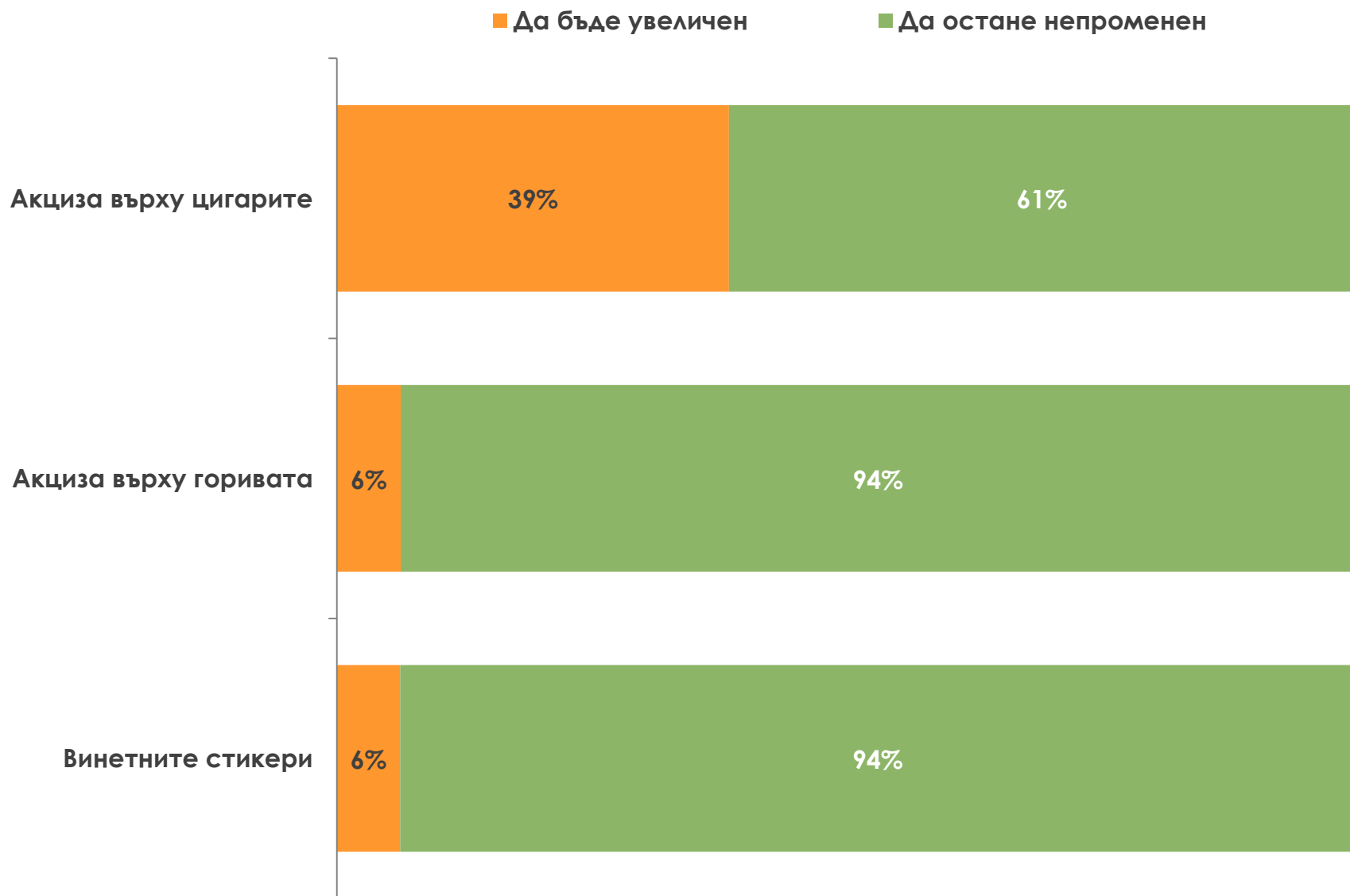
ПОЛИЦИЯ

В КОИ ОТ СЛЕДНИТЕ СФЕРИ СМЯТАТЕ, ЧЕ ТРЯБВА ДА ИМА УВЕЛИЧЕНИЕ НА БЮДЖЕТА?

ПРАВИТЕЛСТВОТО ОБСЪЖДА РАЗЛИЧНИ БЮДЖЕТНИ МЕРКИ. ЗА ВСЯКА ЕДНА ОТ МЕРКИТЕ, ПОСОЧЕТЕ КАКВО ПОДКРЕПЯТЕ?

ДАНЪК „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“: НАГЛАСИ И ОЧАКВАНИЯ

ДАНЪК „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“: НАГЛАСИ И ОЧАКВАНИЯ

Предложението за въвеждане на данък „обществено здраве“ предизвика не само острата реакция на икономисти и професионални гилдии, но и интереса на обществото към състава на консумираните продукти. 53% от пълнолетните жители на страната заявяват, че проверяват съдържанието на купуваните храни, като половината от тях са започнали да го правят през последния месец, в резултат от оживения дебат по темата.

Българските граждани са относително слабо запознати със съдържанието на онези съставки в храните и напитките, които се предвижда да бъдат обхванати от данъка. Всеки втори смята, че консумира храни с повишено съдържание на сол и захар, но 43% не са запознати дали в използваните от него продукти има и по-високи количества кофеин, таурин и частично хидрогенирани растителни мазнини. На фона на слабата запознатост, притесненията са значителни: от 50% до 57% се опасяват за влиянието на различни съставки върху собственото им здраве. А по отношение на консумираните от децата храни и напитки, опасенията за включените в тях съставки нарастват до 75-80%.

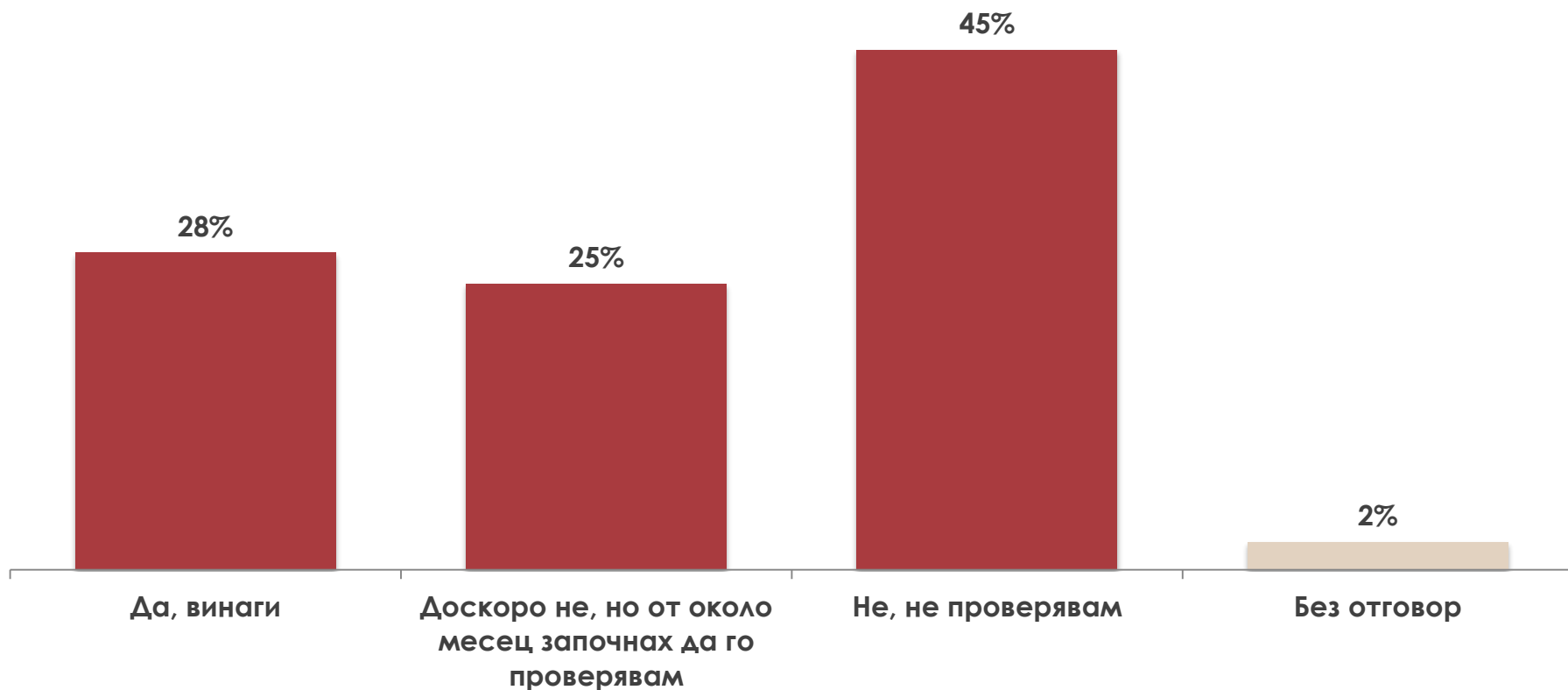
Между здравните аргументи „за“ и икономическите „против“ данъка, по-убедителни за общественото мнение са първите. В резултат, 53% от българите одобряват въвеждането на данък „обществено здраве“, срещу 44%, които не одобряват.

ДАНЪК „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“: НАГЛАСИ И ОЧАКВАНИЯ

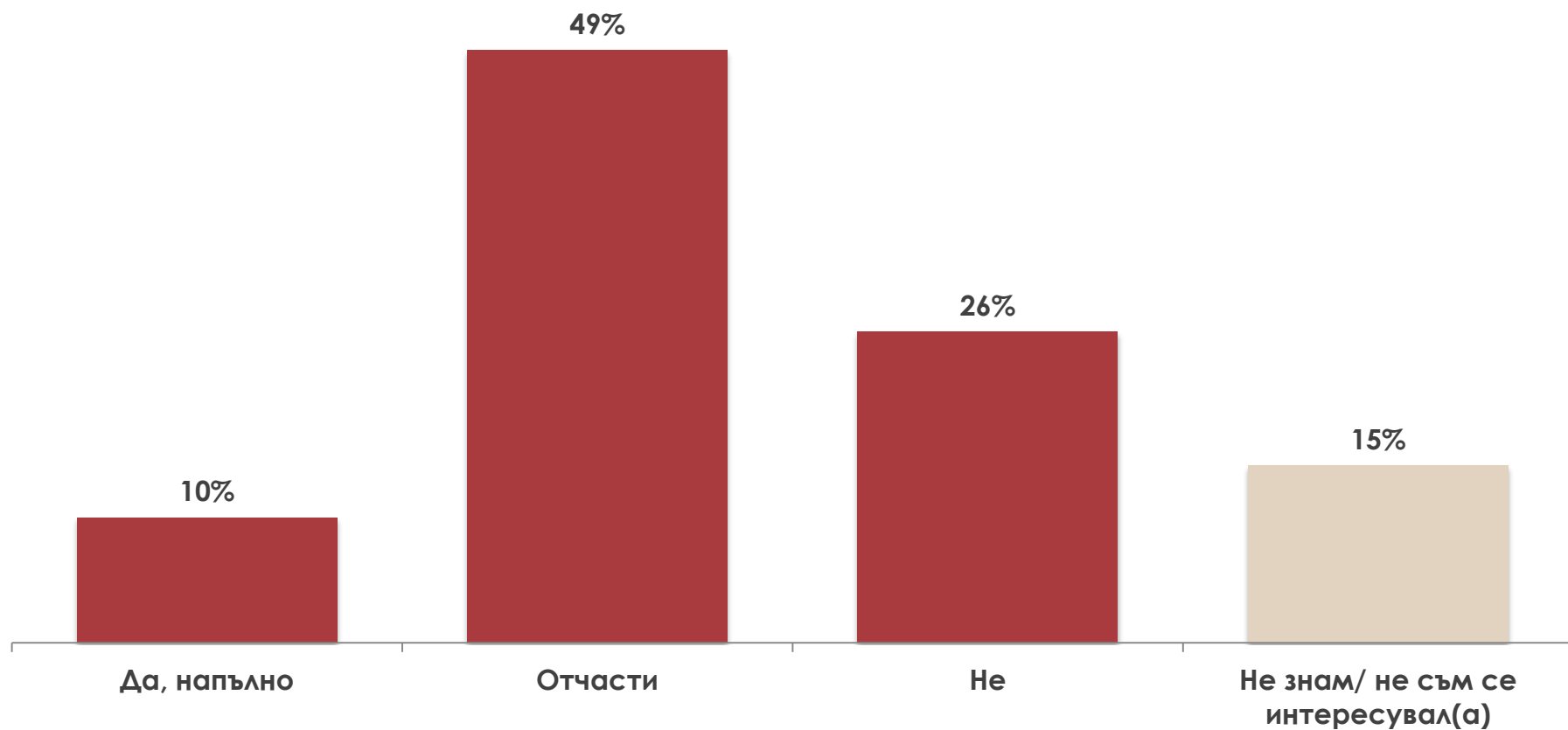
Данъкът се подкрепя въпреки притесненията, че може да доведе до намаляване на доходите (49%), да се развие сива икономика (43%) и да се закрият работни места в хранително-вкусовата индустрия (38%). Очакванията на хората обаче са, че чрез тази мярка ще се повиши информираността за съдържанието на храните (57%) и ще се ограничи използването на съставки с негативен ефект върху здравето (50%).

Подкрепата за въвеждане на данък „обществено здраве“ преобладава както сред хората с по-високо материално положение, така и сред най-ниско доходните, определяни като потенциално най-потърпевши. На пръв поглед това изглежда парадоксално, но трябва да се има предвид, че тъкмо последните са най-притеснени за качеството и състава на продуктите, които консумират. Поради това, когато става въпрос за здравето, и особено за здравето на децата, акцентът е не върху поскъпването на продукти с рискови за здравето съставки, а върху промяна в рецептурите на производителите, която би ограничила рискове за здравето, произтичащи от използваните съставки в хранителните продукти.

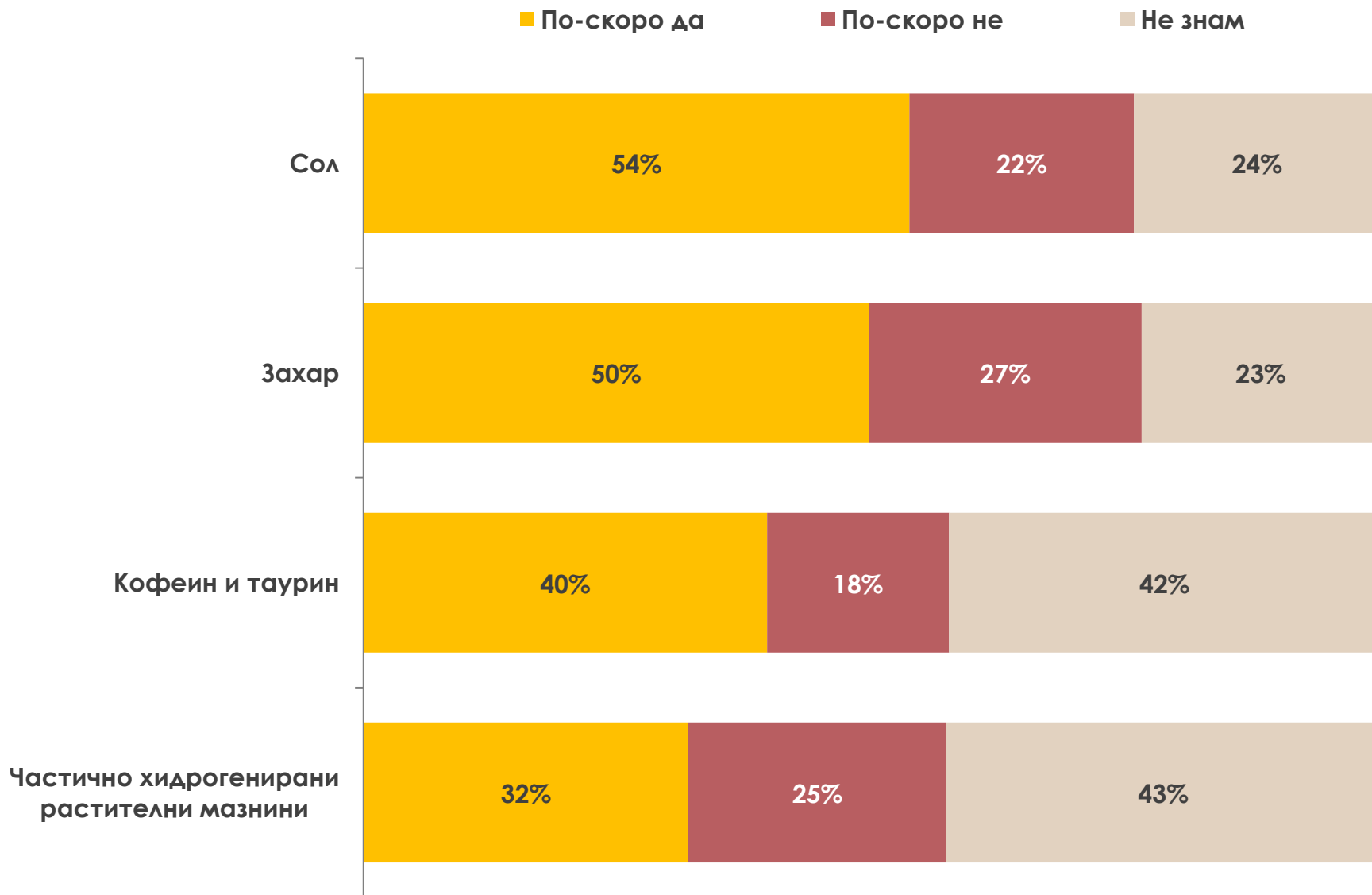
ПРОВЕРЯВАТЕ ЛИ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ХРАНИТЕ, КОИТО КУПУВАТЕ?

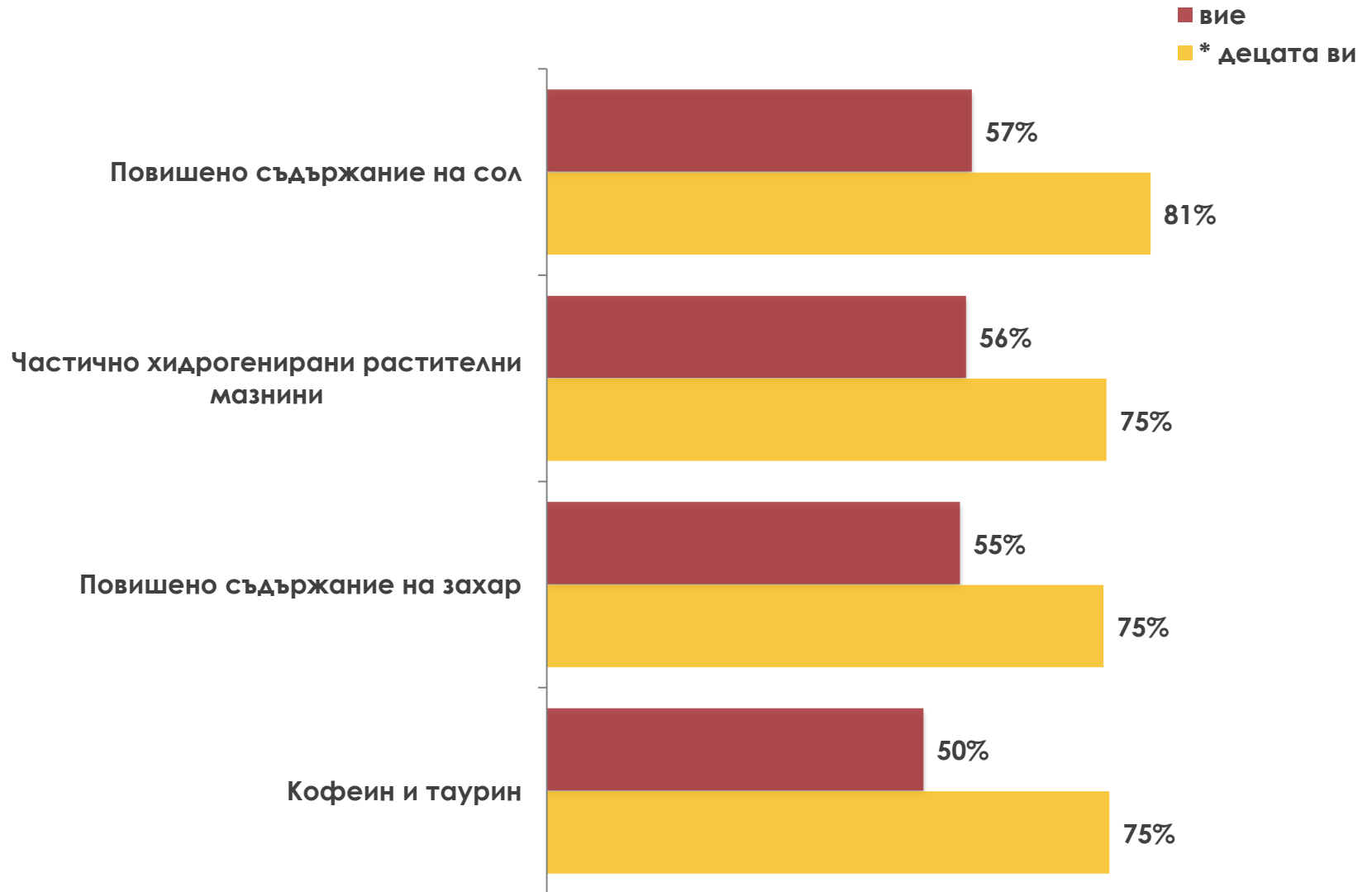
ИМАТЕ ЛИ ДОСТАТЪЧНО ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ХРАНИТЕ И НАПИТКИТЕ, КОИТО КУПУВАТЕ?

АКО СЕ ЗАМИСЛИТЕ ЗА СЪСТАВА НА ХРАНИТЕ И НАПИТКИТЕ, КОИТО КОНСУМИРАТЕ, БИХТЕ ЛИ КАЗАЛИ, ЧЕ ТЕ ИМАТ ПОВИШЕНО СЪДЪРЖАНИЕ НА:

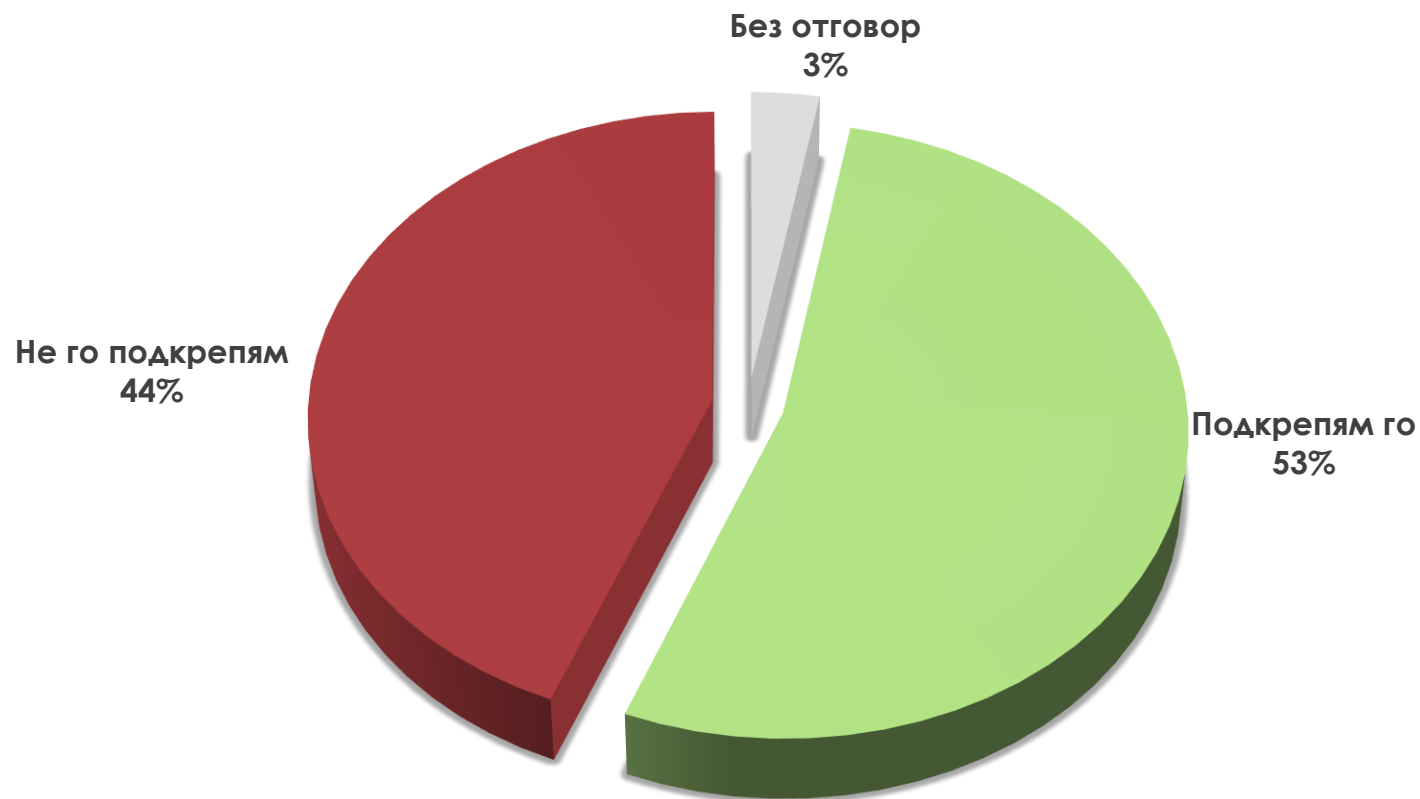

ПРИТЕСНЯВАТЕ ЛИ СЕ ИЛИ НЕ, АКО В ХРАНИТЕ И НАПИТКИТЕ,
КОИТО КОНСУМИРАТЕ ВИЕ/ДЕЦАТА ВИ ИМА:
само отговорилите с “Да, притеснявам се”

* БАЗА: имащи непълнолетни деца

ПОДКРЕПЯТЕ ЛИ ВЪВЕЖДАНЕТО НА ДАНЪК "ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ"?

КАКВИ ОЧАКВАТЕ ДА СА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ТОЗИ ДАНЪК?

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ЛИДЕРИ, ОЦЕНКА ЗА ВЛИЯНИЕТО НА ПАРТИИТЕ В ОБЩЕСТВОТО И ЕЛЕКТОРАЛНА ПОДКРЕПА

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ЛИДЕРИ, ОЦЕНКА ЗА ВЛИЯНИЕТО НА ПАРТИИТЕ В ОБЩЕСТВОТО И ЕЛЕКТОРАЛНА ПОДДКРЕПА

Сред лидерите на политически партии в България с най-висока подкрепа се ползва председателят на ГЕРБ Бойко Борисов (38.3%). Измежду партийните лидери, които подкрепят правителството, относително най-висок ръст е налице при Красимир Каракачанов (от 16.7% на 18.9%), малко по-слаб при Меглена Кунева и Георги Първанов. Божидар Лукарски и Николай Ненчев запазват влияние с лек позитивен тренд. Спад се наблюдава единствено при Радан Кънев (от 13.3% на 11.8%).

Дванадесети пореден месец губи подкрепа лидерът на БСП Михаил Миков (до 13.2%). Лютви Местан запазва 6.5% влияние, 90% от което идва от собствения му електорат, а рейтингът на Волен Сидеров спада двойно спрямо юни (от 9.5% на 4.8%).

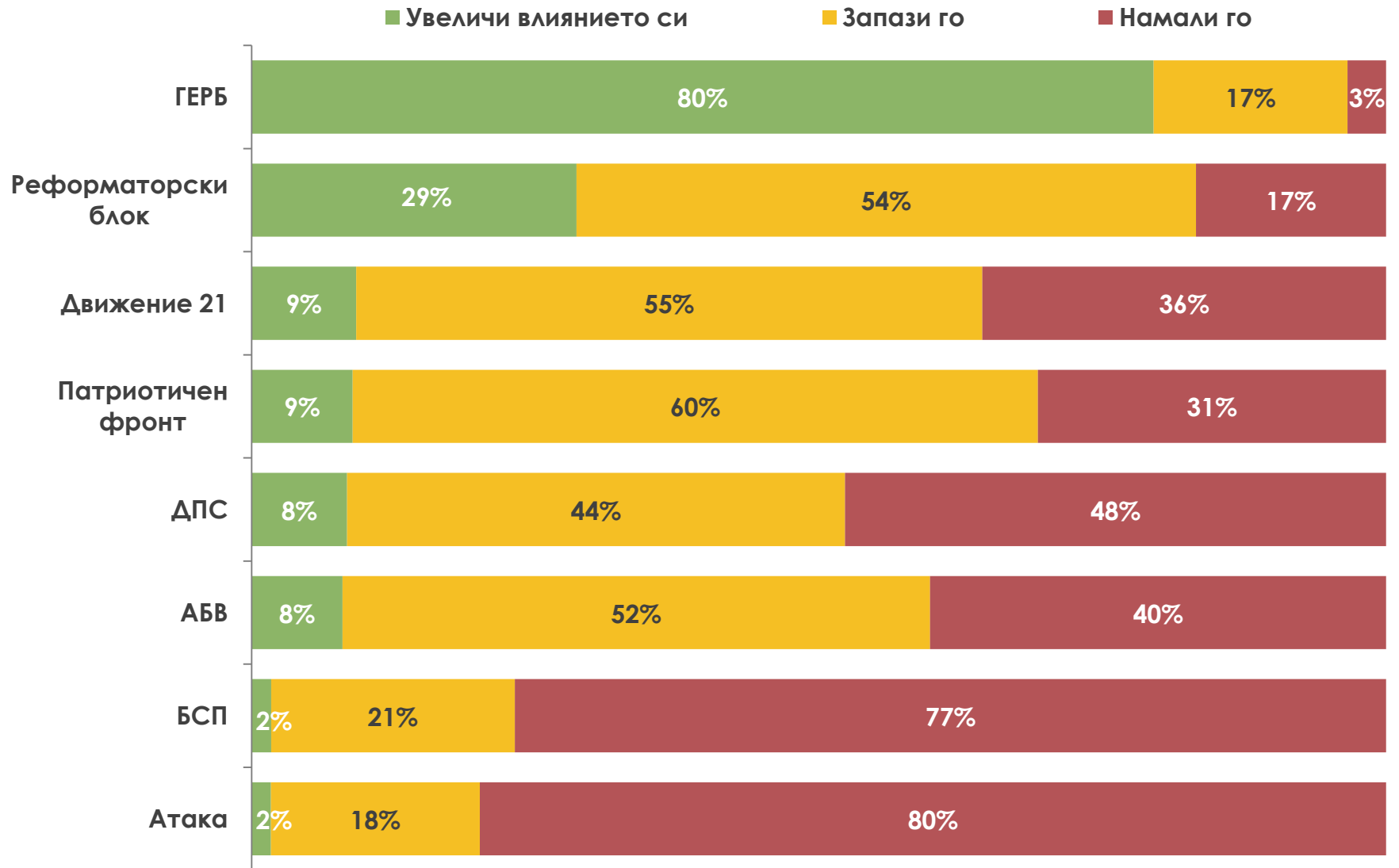
Динамиката в рейтинга на политическите лидери е пряко свързана с представянето на техните партии на току-що отминалите местни избори. В обществените възприятия най-успешните партии са ГЕРБ (според 80% от анкетирания той е увеличил влиянието си) и Реформаторския блок (29% виждат увеличаване на неговата тежест). Интересното е, че ДПС, за която мнозина политици и анализатори сочеха, че ще е големият печеливш от местните избори, започва да губи ореола си на „силна партия“ (48% я виждат като губеща влияние, срещу едва 8 на сто, оценяващи я като по-силна). В очите на общественото мнение малките нови играчи АБВ и Движение 21 са успели по-успешно от ДПС да увеличат собствената си тежест. Единодушно като партии с най-спаданото влияние се оценяват БСП (77% я определят като губеща влияние) и Атака (за която 80% смятат, че намалява тежестта си).

Ако днес имаше избори, ГЕРБ би спечелил 24.5% от гласовете на пълнолетните българи, с което се утвърждава като първа политическа сила. Реформаторският блок увеличава електоралната си тежест с 1% (6.5%), докато Патриотичният фронт, който се яви разделен на местните избори губи 1.5% влияние и достига (4.2%). ДПС е сравнително устойчиво с 6.8 на сто от гласовете. Затвърждава влиянието си и АБВ (3.5%). При избори днес Атака не би влязла в парламента (1.8%).

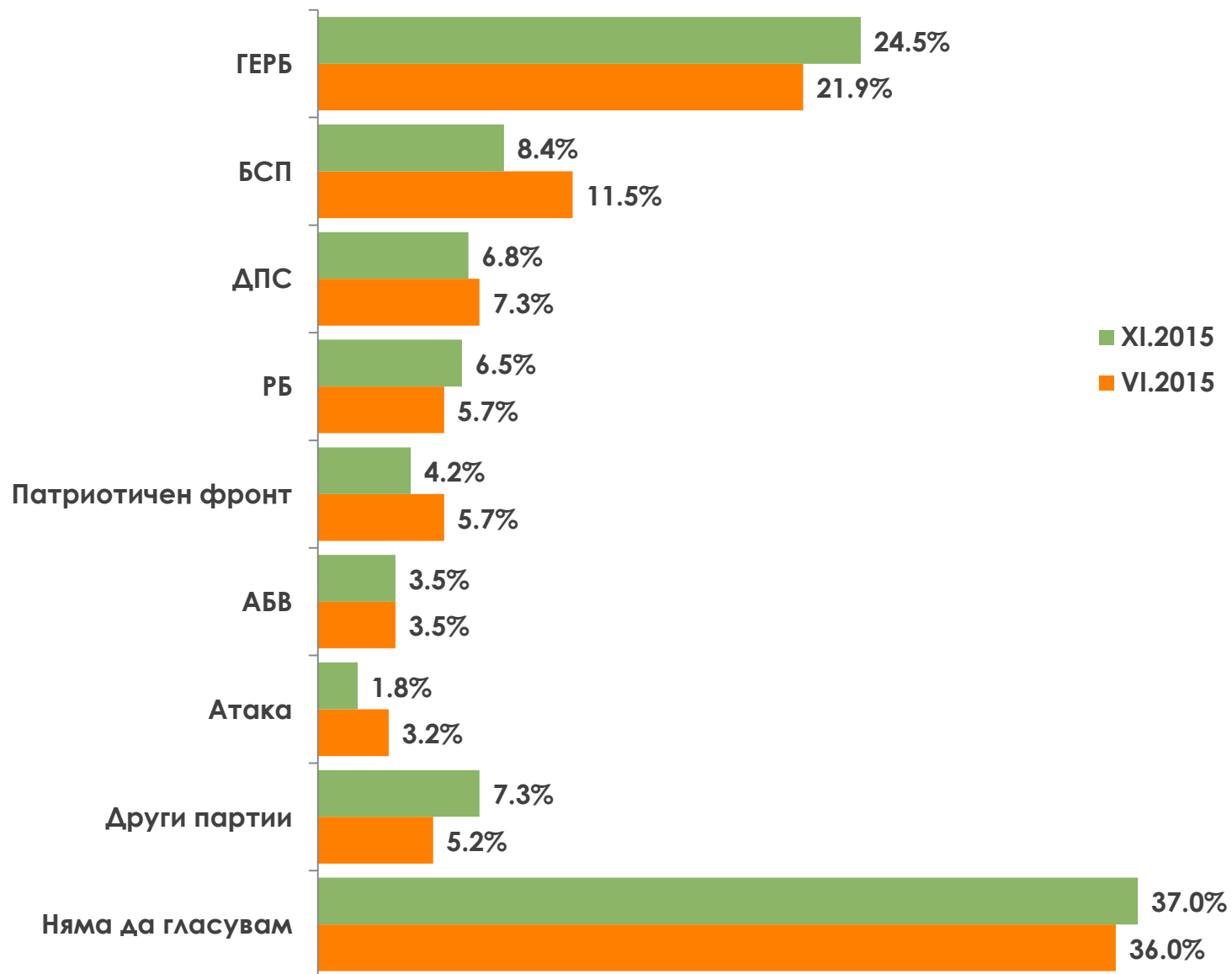
ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ

Рейтинг на доверие	I.14	II.14	III.14	IV.14	IX.14	I.15	IV.15	VI.15	XI.15
Бойко Борисов	24%	21%	22%	23%	28%	32%	33.4%	33.2%	38.3%
Георги Първанов	30%	21%	17%	21%	22%	23%	20.2%	22.1%	23.2%
Красимир Каракачанов	-	-	-	-	-	13%	16.3%	16.7%	18.9%
Меглена Кунева	12%	10%	7%	8%	11%	14%	14.3%	14.9%	15.5%
Михаил Миков	-	-	-	-	16%	14%	13.4%	14.4%	13.2%
Валери Симеонов	9%	9%	8%	7%	8%	11%	15.3%	15.9%	12.7%
Радан Кънев	7%	7%	7%	6%	7%	14%	14.8%	13.3%	11.8%
Божидар Лукарски	-	-	-	-	-	8%	9.1%	8.3%	8.5%
Николай Ненчев	-	-	-	-	-	8%	8.4%	7.2%	8.1%
Лютви Местан	11%	10%	7%	7%	7%	7%	6.3%	6.9%	6.5%
Волен Сидеров	5%	4%	4%	5%	6%	8%	9.4%	9.5%	4.8%

КОИ ОТ СЛЕДНИТЕ ПАРТИИ УВЕЛИЧИХА ВЛИЯНИЕТО СИ, КОИ ГО ЗАПАЗИХА И КОИ ГО НАМАЛИХА, СЛЕД ОТМИНАЛИТЕ ИЗБОРИ?

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ

АТЕНТАТИТЕ В ПАРИЖ И ЗАПЛАХИТЕ ПРЕД БЪЛГАРИЯ

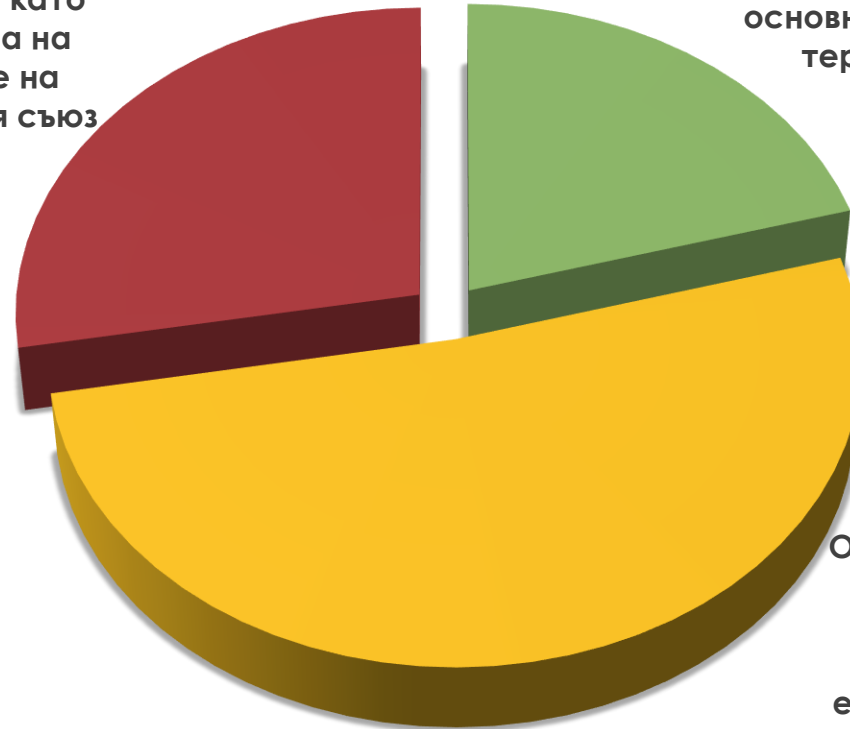
АТЕНТАТИТЕ В ПАРИЖ И ЗАПЛАХИТЕ ПРЕД БЪЛГАРИЯ

Заради бежанската криза в Европа през последната година, темата за сигурността често присъстваше в дневния ред на българското общество. Атаките в Париж обаче я поставиха отново, и то много по-драматично и силно. Общото усещане на българите е, че в момента всички европейци са изправени пред общи рискове и заплахи. 52% са на мнение, че опасността за България е същата, както за Франция и останалите европейски страни. 28%, основно по-възрастни хора и от граничните райони смятат, че заплахата за нас е дори по-висока, тъй като сме на външната граница на Европейския съюз. Според 21%, главно от по-младото и средно поколение, България е относително по-защитена, тъй като не сме приоритетна мишена за терористите.

Въпреки опасенията, преобладаващата част от хората (67%) не възнамеряват да променят нищо в ежедневно си поведение и навици. Едни, защото и без друго пътуванията и посещенията им на публични места са силно ограничени, други – защото, смятат, че не трябва да се позволява на терористите да променят цивилизования начин на живот на милионите хора по света. Все пак, една част от гражданите, ще променят нещо от своето поведение. 6%, които са планирали пътуване в чужбина, ще се откажат, за 1% е възможно да променят плановете си за обучение в Европа. Относително най-голяма част от хората, 17-20%, смятат да ограничат посещенията си на места, където се събират много хора – стадиони, концерти, театри, или пък такива, където има концентрация на чужденци.

СЛЕД АТЕНТАТИТЕ В ПАРИЖ, МОЖЕ ЛИ ДА СЕ СМЯТА, ЧЕ НИЕ В БЪЛГАРИЯ СМЕ ОТНОСИТЕЛНО ЗАЩИТЕНИ?

Опасността за
България е дори по-
висока, тъй като
сме страна на
границите на
Европейския съюз
28%

Да, по-защитени
сме, защото не сме
основна мишена на
терористите
21%

Опасността у нас е
същата като във
Франция и
останалите
европейски страни
52%

ВИЕ ЛИЧНО СМЯТАТЕ ЛИ ДА ПРОМЕНИТЕ НЕЩО В ПОВЕДЕНИЕТО СИ И НАВИЦИТЕ СИ ВЪВ ВРЪЗКА С ТЕЗИ АТЕНТАТИ?

За контакти:
Алфа Рисърч
ул. Искър 54
София

Tel.: +359 2 9836056
Fax:+359 2 9836067

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg